

Openingsrede van de Voorzitter

Prof. Dr G. Hellinga

gehouden op de 42ste najaarsvergadering van de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 13 oktober 1966 te Assen.

Dames en Heren,

Sedert onze laatste bijeenkomst in mei van dit jaar te Roermond zijn onze vereniging door overlijden ontvallen de leden dr J. G. B. Beumée, mr W. F. J. Laan en ir W. van Winkoop. Dr Beumée was na een eervolle loopbaan in Indonesië tot aan zijn pensionering lector in de plantensystematiek van de tropen aan de Landbouwhogeschool. Mr Laan beheerde en verzorgde 40 jaar lang op deskundige en enthousiaste wijze zijn prachtige bezitting Singraven in Twente. Ir Van Winkoop was na een eervolle loopbaan in Indonesië in Nederland werkzaam, eerst bij de Cultuurtechnische Dienst en laatstelijk bij de Provinciale Waterleiding in Noord-Holland.

Al was zij dan geen lid van onze Vereniging, toch meen ik ook hier het heengaan van mevrouw J. J. Hacke-Oudemans, die zo bijzonder veel voor de bosbouw en aanverwante gebieden heeft gedaan, te moeten memoreren.

Ik verzoek U de overledenen in enige ogenblikken van stilte te herdenken.

De bosbouw in Nederland is sedert 1 augustus 1966 „verrijkt” met de van de Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk afgekomen „Regeling inzake het verlenen van bijdragen aan bosp eigenaren, andere dan openbare lichamen, wier bossen voor het publiek toegankelijk zijn gesteld”. Door de Minister van Landbouw en Visserij is een overeenkomstige regeling vastgesteld op grond van artikel 11 van de Boswet voor dergelijke bijdragen aan openbare lichamen. Ondanks het feit dat de uitkomsten van de bosbedrijven door de niet verbeterde houtprijzen en het toenemende gebruik van het bos door de recreatie enzovoorts zich nog steeds in dalende lijn bewegen, zijn de oorspronkelijk gedachte subsidie-bedragen met f 10 per ha verminderd in verband met de terughoudendheid bij de Rijksuitgaven. Thans luidt dan deze „Regeling bosbijdragen particulieren” als volgt:

Voor eerste 50 ha	f 50/ha/jaar	Volgende 300 ha	f 20/ha/jaar
volgende 50 ha	f 40/ha/jaar	rest	f 10/ha/jaar
volgende 100 ha	f 30/ha/jaar		

Stelden wij te dezen opzichte in de vorige vergadering reeds enige vragen, nu de regeling is afgekomen doen zich nieuwe vragen voor. Want er werd niet gedefinieerd wat men verstaat onder „voldoende recreatieve betekenis” en wat onder „in voldoende mate toegankelijk”. Ook voorziet de regeling niet in een beroepsinstantie. Dan staat er „bijdrage in de kosten van instandhouding en toegankelijkstelling”. In deze zin betekent een gemiddeld bedrag

van f 30 à f 40 een druppel op een gloeiende plaat. Wanneer wij in dit verband de geluiden beluisteren die ons uit de hoek van het particuliere bosbezit bereiken, dan is de toekomst somber, tenzij er maatregelen worden getroffen die hout snijden.

Inmiddels is immers de situatie ook bij de *houtafzet* slechter geworden. De inlandse houtwereld zit in een structurele en conjuncturele crisis, volgens aldus mij welwillend verstrekte gegevens. Traditionele afzetkanalen vallen weg of verminderen hun vraag. Nieuwe afzetmogelijkheden houden nog geen gelijke tred met de verminderde vraag in de traditionele sectoren; met name heeft de sektor van het dunne rondhout afzetproblemen. De overgang van de afzet van het mijnhout naar de bulkindustrie (board, spaanplaten, golfkarton of papier) gaat gepaard met lagere prijzen in het bos.

De bouseigenaar zal, indien hij nog redelijke prijzen voor zijn hout wil maken, zijn rondhout zoveel mogelijk moeten brengen in sectoren die van ouds redelijke prijzen betalen, zoals de palensektor. Voor het komende velingsseizoen worden dan ook aangepaste lagere of gelijkblijvende prijzen verwacht.

De toekomstverwachting is een herstructurering van de inlandse houtmarkt; met het voorbereidende werk hiertoe is een begin gemaakt door het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Landbouw en Visserij (Staatsbosbeheer) en het Bosschap.

Zoals reeds werd vermeld bij de „regeling bosbijdragen particulieren”, is de Regering in juni van dit jaar begonnen aan een temporisering van de overheidsuitgaven. De gevolgen hiervan blijken uit de begrotingen van de verschillende departementen.

Zo blijft o.a. het meerjarenplan voor de recreatie in de pen. Aan de andere kant is in de Tweede Nota inzake de *Ruimtelijke Ordening* in Nederland, op 23 september 1966 door de Regering gepubliceerd, aan de openluchtrecreatie veel aandacht besteed. Bestond er voorheen een plan voor elf zogenaamde sterrebossen, in de tweede structuurschets is dit aantal op 28 zogenaamde „elementen van formaat voor de dagrecreatie” gebracht. Hierbij spelen houtopstanden echter een belangrijke rol.

Bij de wet van 23 juni 1966 tot wijziging van de *Successiewet* 1956, die op 25 juni 1966 in werking is getreden, zijn de belastingfaciliteiten nader geregeld, hetgeen wil zeggen dat zij groter zijn geworden, hetgeen een financieel voordeel voor de eigenaren van landgoederen inhoudt.

Op 21 juni 1966 werd in de Tweede Kamer der Staten-Generaal het, nog altijd veel omstreden, Ontwerp *Natuurbeschermingswet* aangenomen. Dit ontwerp komt nu in de Eerste Kamer der Staten-Generaal aan de orde.

De reorganisatie bij het *Staatsbosbeheer* is inmiddels een feit geworden. Het effect hiervan zal pas op langere termijn tot uitdrukking kunnen komen.

De *Bosbouwvoorlichtingsraad* is met zijn werkzaamheden gestart.

Er is een Stichting Landelijk Orgaan voor het *Leerlingwezen in de bosbouw* ingesteld. De taak van deze stichting is een leerlingenstelsel voor jonge arbeiders voor de bosbouw en de houthandel te ontwikkelen en uit te voeren. Eerlang zult U in ons tijdschrift hierover een uiteenzetting kunnen vinden.

De nauwe relatie die de bosbouw met de natuurbescherming heeft doet mij melding maken van het feit, dat het *Wereld Natuurfonds*, de Nederlandse afdeling van het in 1961 opgerichte „World Wildlife Fund”, van 27 tot 30 april 1967 te Amsterdam een internationale congres organiseert onder de titel „Natuur en Mens”. In de lijst van sprekers op deze bijeenkomst vinden wij ook die van ons lid Prof. dr M. F. Mörzler Bruyns.

Tenslotte wil ik onder dit hoofdstuk melding maken van het feit, dat ons lid mr J. W. Bax zijn functie van Secretaris van de Nederlandse Vereniging van *Boseigenaren* op 4 oktober 1966 heeft neergelegd. Het secretariaat is thans in handen van jhr drs M. A. M. G. Bosch van Drakenstein.

Over de *internationale aangelegenheden* betreffende de bosbouw — ik meen er goed aan te doen hieraan even aandacht te schenken — zou ik het volgende willen opmerken, mij daarbij baserende op gegevens welwillend door het Staatsbosbeheer verstrekt. Er wordt getracht in E.E.G.-verband het nationale bosbouwbeleid van de lidstaten te coördineren. Een werkgroep van de Raad van Ministers van de E.E.G. en het speciale Comité voor de Landbouw bestuderen deze materie.

Er is één mogelijkheid om een gecoördineerd beleid op te baseren. Deze is: beperkte acties op het gebied van het bosbouwbeleid, zoals deze op grond van het Verdrag van Rome mogelijk zijn. Dit houdt in:

1. Acties binnen het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid betreffende produkten opgenomen in bijlage II van het verdrag van Rome (bosbouwkundig teeltmateriaal en kurk).
2. Acties die vallen onder landbouwstructuurbeleid, opleiding, onderzoek en voorlichting.
3. Andere acties die door het Verdrag zijn voorgeschreven (harmonisatie van steunmaatregelen, belastingen, handelspolitiek waaronder verkoop, vervoer, im- en export enz.).
4. Acties die niet met name in het Verdrag zijn voorgeschreven (uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot het bosbouwbeleid, de bosbouwstatistiek, vraagstukken van het particuliere bos, beschermende functie van het bos, rol van het bos ten bate van de mens, natuurreservaten, nationale parken).

De richtlijn voor de verhandeling van bosbouwkundig *teeltmateriaal* is 14 juni 1966 door de Raad van Ministers van de E.E.G. aangenomen.

De richtlijn betreffende de aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten ten aanzien van de indeling van *onbewerkt hout* is door de Commissie van de E.E.G. bij de Raad van Ministers als voorstel ingediend.

Over „de richtlijn betreffende de wijze waarop de *vrijheid van vestiging* en het vrij verrichten van diensten voor anders dan in loondienst verrichte werkzaamheden van de bosbouw en het bosbedrijf worden verwezenlijkt”, wordt nog gediscussieerd. Een voorstel is bij de Raad van Ministers ingediend voorzien van twee adviezen, namelijk van het Economisch en Sociaal Comité en van het Parlement.

Van de *verenigings-activiteiten* zou ik de volgende willen opnoemen. Uw

voorzitter begroette namens U een groot aantal leden van de *Deutsche Forstverein*, dat deelnam aan de driedaagse excursie naar ons land als onderdeel van het programma van de bijeenkomst van deze vereniging in Münster in september j.l.

In oktober 1967 mogen wij het tegenbezoek van de *Royal Forestry Society* verwachten. In het *Quarterly Journal of Forestry* no 3, 1966 staat dit reeds vermeld, terwijl met de secretaris briefwisseling hieromtrent gaande is en Uw bestuur met de voorbereidingen van deze excursie is begonnen. Wij hopen dat een aantal Uwer wanneer de excursie in Uw omgeving komt ook aanwezig zal zijn.

Uw bestuur was vertegenwoordigd bij het afscheid van ir J. H. van Tuil als Directeur van de Stichting het Nationale Park *De Hoge Veluwe* op 18 mei j.l. Het bood hem een kleine attentie aan.

Tijdens het Wereld Bosbouw Congres in Spanje is in twee speciale bijeenkomsten gesproken over de mogelijkheid te komen tot oprichting van een Internationale *Unie van bosbouwverenigingen*. Van bestuurszijde was aanwezig ir A. Stoffels, terwijl ook ir P. G. de Vries aan de vergadering deelnam. U zult straks nader hieromtrent worden geïnformeerd.

Teneinde de financiële positie van de Vereniging te verstevigen en meer in het bijzonder het *tijdschrift* zich in de gewenste richting te doen ontwikkelen, heeft het Bestuur activiteiten ontplooid ten aanzien van het werven van donateurs en het verkrijgen van subsidies. De donateursactie, alhoewel pas kortgeleden begonnen, levert resultaten naar verwachting; het verstrekken van subsidies door de provinciale overheden valt tot nu toe tegen, al zijn er enkele gunstige uitzonderingen. Voorts kan ik U mededelen, dat pogingen in het werk worden gesteld een overheidssubsidie ten behoeve van het tijdschrift voor 1967 te verkrijgen; deze subsidie is dringend nodig, omdat wij ondanks de dit jaar ingevoerde contributieverhoging door het wegvallen van de samenwerking met de N.V.B.E. toch grote financiële moeilijkheden hebben.

De herziening van onze *Statuten* die op 30 september 1968 aflopen wegens het op die datum eindigen van onze vereniging, vindt regelmatig voortgang.

Onze *nieuwe leden* en donateurs wil ik een warm woord van welkom toeroepen.

Excursie.

Dank zij de medewerking van de Hoofdingenieur-directeur van het Staatsbosbeheer in de provincie Drente ir J. S. van Broekhuizen, zijn wij in staat gesteld om hedenmiddag en morgen onder leiding van de houtvesters ir L. G. Hansen en ir A. C. A. Kuhn en met assistentie van de heer H. Verheul, de bebossingen die aan Drente een geheel ander aanzien hebben gegeven en eerlang een aanzienlijke houtproduktie zullen geven, te bezichtigen. Wij stellen het ook bijzonder op prijs, dat ir C. P. van Goor en ir K. R. Baron van Lynden voor de bodemkundige aspecten hun medewerking hebben toegezegd.

Met deze woorden heet ik U allen bijzonder welkom op deze najaarsbijeenkomst, met aparte vermelding van de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van de pers, en verklaar ik de 42ste najaarsvergadering voor geopend.